

Verdonk

voldoen. Dit leidt ertoe dat er uiteindelijk minder vreemdelingen Nederlander worden, terwijl wij met elkaar juist zo graag willen dat er meer vreemdelingen Nederlander worden. Overigens heeft de minister ons die cijfers zelf gegeven in antwoord op vragen van mijn collega Dijsselbloem.

Minister Verdonk: Het verschil tussen kinderen en volwassenen is dat kinderen nog op school zitten en leren en dat volwassenen hun opleiding hebben afgerond. Juist die volwassenen proberen wij bij te spijkeren, omdat zij moeten inburgeren en willen naturaliseren.

De heer Van Aartsen heeft al vastgesteld dat het kabinet zich bewust is van de overlast die een kleine groep vooral Antilliaanse jongeren in met name de 18 "Antillianengemeenten" veroorzaakt. Deze gemeenten hebben zich dan ook tot het rijk gewend met de vraag om een gemeenschappelijke aanpak van deze problematiek. Ik voer hierover regelmatig bestuurlijk overleg met de gemeenten. De aanpak die het kabinet voorstaat met betrekking tot de Antilliaanse jongeren wordt uiteengezet in een notitie die deze maand aan de Kamer wordt toegezonden. De criminaliteitscijfers laten zien dat Antillianen daarin extreem zijn oververtegenwoordigd. Dit vraagt om een drastische aanpak. In de notitie zal het kabinet ook een standpunt innemen over de wenselijkheid van migratieregulerende maatregelen op basis van de juridische mogelijkheden die zijn opgesomd in de nota Migratie Antilliaanse jongeren.

De heer Rouvoet heeft gevraagd of ik de oververtegenwoordiging van allochtonen in de criminaliteit en de constatering dat allochtonen daar zelf niet in de laatste plaats last van hebben, bespreek met de gemeenschappen. Ik heb regelmatig contact over dit soort onderwerpen met bijvoorbeeld de Antilliaanse gemeenschap, maar ook met de Marokkaanse gemeenschap.

De afgelopen jaren is de toonzetting van het debat over het integratiebeleid verhard. Ik ben ervan overtuigd dat dit nodig was om een omslag in het denken te bereiken zodat het beleid meer wordt gericht op de eigen verantwoordelijkheid en de vrijblijvendheid tot het verleden behoort.

Verschillende fracties hebben dinsdag in eerste termijn gesproken over de noodzaak van een positievere toonzetting en een focus op datgene dat wel goed is gegaan. De heer Marijnissen sprak over een betere samenleving, de VVD noemde rolmodellen en de PvdA suggereerde strategische bondgenoten in de vorm van mensen die het wel goed hebben gedaan. Ik ben het daar van harte mee eens. Mensen die wel goed zijn geïntegreerd, hun opleiding hebben gevolgd en naar boven zijn geklommen, moeten hun verhaal kunnen doen. Zij moeten kunnen vertellen hoe ze dat gedaan hebben en hoe zij dankzij of ondanks hun omgeving zijn geworden tot wie ze zijn. Ook autochtonen die positieve ervaringen hebben met integratie, wil ik graag meer aan het woord laten komen. Mensen die samen met anderen, autochtonen en allochtonen, aan de slag zijn gegaan om er iets van te maken, in de buurt, op het werk en op de sportvereniging, moeten hun stem laten horen. Integratie werkt daar namelijk vaak wel.

Deze positieve zijde van het integratiedebat wil ik vormgeven. Ik wil dat mensen dat verhaal kunnen vertellen. Daarom gaat er volgend jaar een "integratiekaravaan" van start. Dat is een grote campagne, waarin autochtonen en allochtonen zullen samenwerken. Zij moeten samen in buurten, op het werk en op sportverenigingen laten zien hoe integratie werkt. In het voorjaar wil ik hiermee aan de slag gaan.

De voorzitter: Ik schors nu voor de lunchpauze. Ik stel voor om de spreektijd in de tweede termijn te bepalen op maximaal 5 minuten per fractie. Ik merk op dat de heer Bos moeilijk kijkend akkoord gaat met mijn voorstel.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter: Ik schors nu voor de lunchpauze. Ik stel voor om de spreektijd in de tweede termijn te bepalen op maximaal 5 minuten per fractie. Ik merk op dat de heer Bos moeilijk kijkend akkoord gaat met mijn voorstel.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 13.35 tot 14.45 geschorst.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter:** Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda voor de volgende week:

- het wetsvoorstel Aanpassing van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Strafvordering en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven in verband met de vergoedbaarheid van schade als gevolg van het overlijden of ernstig en blijvend letsel van naasten (voortzetting) (28781);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet toezicht beleggingsinstellingen met het oog op de modernisering van de wet en implementatie van richtlijn nr. 2001/107/EG en richtlijn nr. 2001/108/EG van 21 januari 2002 (28998);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie, de Algemene wet inzake rijksbelastingen en enige andere wetten in verband met de invoering van beroep bij de rechtbank, alsmede van hoger beroep bij het gerechtshof, in belastingzaken (Wet belastingrechtspraak in twee feitelijke instanties) (29251);
- Voorstel van wet van het lid Halsema houdende verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot invoering van de bevoegdheid tot toetsing van wetten aan een aantal bepalingen van de Grondwet door de rechter (28331);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de Raad van State en de Comptabiliteitswet 2001 in verband met de rechtspositie van de leden van de Raad van State en de Algemene Rekenkamer (29722).

Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 14, 15 en 16 september 2004:

- Regels voor de financiële dienstverlening (Wet financiële dienstverlening) (29507).

Aangezien voor de stukken gedrukt onder de nummers 24493 (R1557), nr.17, 29618 (R1759), 29626, 29633, (R1760), 29634 (R1761), 29636, 29638 (R1762) en 29639 (R1763) de termijnen zijn verstreken, stel ik voor dat wat deze Kamer betreft, de daarbij ter stilzwijgende goedkeuring

Voorzitter

overgelegde stukken zijn goedgekeurd. Ik stel voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Aangezien voor de stukken 23490, nrs. 330 en 331, 29617, 29637, 29647, 29649, 29672, 29673 en 29681 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Herben.

De heer **Herben** (LPF): Voorzitter. Ik wil graag een VAO aanvragen over de evaluatie Meststoffenwet, opdat wij daarover een motie kunnen indienen. Dit zou eventueel op dinsdag kunnen, want dan kan de heer Van den Brink zelf de motie indienen, wat ik plezierig zou vinden, maar als het u niet convenieert, zal ik het zelf doen op een nader door u te bepalen tijdstip.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het verzoek te voldoen. Wij zullen ons uiterste best doen om het VAO voor dinsdag op de agenda te zetten.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Douma.

De heer **Douma** (PvdA): Voorzitter. Gisteren heeft een algemeen overleg plaatsgevonden over het niet langer algemeen verbindend verklaren van loonafspraken in cao's, en ik zou u willen vragen het verslag van dat algemeen overleg op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen en dit punt toe te voegen aan de agenda van volgende week.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Hirsi Ali.

Mevrouw **Hirsi Ali** (VVD): Voorzitter. Ik dank de regering voor de beantwoording van de vragen van de VVD-fractie over de in Marokko gedumpte vrouwen. De antwoorden van de regering zijn mijns inziens onbevredigend, en hoewel de regering de situatie waarin deze vrouwen en kinderen zich bevinden

als schrijnend beoordeelt, mis ik de urgentie en de maatregelen die bij een dergelijk oordeel passen. Gezien die urgentie verzoek ik u om de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie te mogen interpelleren. Ik zou u vriendelijk willen vragen om dat volgende week dinsdag te mogen doen.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Ik steun dit verzoek. Samen met mevrouw Arib heb ik daar ook vragen over gesteld. Wij hadden gevraagd om de antwoorden daarop ook te mogen ontvangen. Dit is nog niet gebeurd, dus ik herformuleer het verzoek om die antwoorden te mogen ontvangen, vóór het debat volgende week.

De **voorzitter**: Wij hadden inderdaad via de regeling van werkzaamheden aan de regering gevraagd om beide series vragen tegelijkertijd te beantwoorden. Ik was ervan uitgegaan dat alle vragen waren beantwoord, maar ik zie nu ook dat dit niet het geval is. Daarom voeg ik uw verzoek toe, om ervoor te zorgen dat de vragen zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór de interpellatie, worden beantwoord.

Mevrouw **Sterk** (CDA): Ik wil graag van mevrouw Hirsi Ali weten waarom zij specifiek voor een interpellatiedebat kiest en of zij ook heeft overwogen om een algemeen overleg of misschien een spoeddebat hierover aan te vragen.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Ik steun het verzoek van mevrouw Hirsi Ali, maar sluit mij eveneens aan bij de vraag van mevrouw Sterk. Ik zou het ook in het licht van de bredere betrokkenheid van de Kamer bij dit onderwerp goed vinden als het een spoeddebat werd.

Mevrouw **Hirsi Ali** (VVD): Ik heb niet voor een algemeen overleg gekozen vanwege de urgentie die mijn fractie hieraan hecht. Ik heb voor een interpellatiedebat gekozen, omdat het de mogelijkheid biedt, de regering door middel van moties te dwingen tot het nemen van maatregelen. Ik blijf bij mijn verzoek om een interpellatiedebat.

Mevrouw **Sterk** (CDA): U hebt nog geen antwoord gegeven op de vraag waarom u geen spoeddebat hebt overwogen. Ik herhaal wat mevrouw

Halsema zei: de zorg om deze vrouwen delen wij in de hele Kamer en ook bij een spoeddebat kunnen moties worden ingediend.

Mevrouw **Hirsi Ali** (VVD): Ik heb dit in overleg met mijn fractie gedaan. Wij geven de voorkeur aan een interpellatiedebat. Ik denk niet dat wij hier nu in discussie moeten gaan over Kamerprocedures.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om te voldoen aan het verzoek en het interpellatiedebat te plaatsen op de agenda van volgende week. Ik kan nog niet overzien op welke dag het debat zal plaatsvinden; dat wordt uiteraard in overleg met de minister bepaald, maar het zal in ieder geval volgende week zijn.

Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in het bijzonder naar de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van het **debat** met de regering over het **rapport "Bruggen bouwen" van de tijdelijke commissie Onderzoek Integratiebeleid (28689)**.

□

De heer **Marijnissen** (SP): Voorzitter. Dat niet alle historische momenten ook opwindende momenten zijn, bewijst dit debat. Wij kunnen niet spreken over een opwindend debat. Dat heeft ook te maken met de aard van het onderwerp. Het is zeer breed en historisch beladen, mogen wij wel zeggen. Bovendien gaat het over de toekomst. Dat zijn allemaal redenen waarom het niet het opwindende debat is dat menigeen misschien had verwacht, maar dat maakt het niet minder historisch. Het lijkt mij dat wij met dit debat een keerpunt maken in het integratiebeleid of het vermeende integratiebeleid van de afgelopen decennia, nu de Kamer in volle breedte en het kabinet hebben besloten om een andere koers te gaan varen. Ik herhaal dat de commissie-Blok daarbij buitengewoon goed werk heeft gedaan. Ik vind het ook een leerzame ervaring voor de Kamer ± zoals destijds ook het geval was met de commissie-Van Traa ± om discussies opnieuw vlot te trekken en partijpolitieke houdgrepen